

Stockholms kommun

Beslut för förskola

efter tillsyn i Hässelby-Vällingby stadsdelsområde
i Stockholms kommun

Tillsyn i Stockholms kommun

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Stockholms kommun under våren 2016. Tillsynen har avsett huvudmannens samlade ansvarstagande för utbildningen inom skolformen förskola.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att **senast den 15 september 2016** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Förutsättningar för utbildningen i förskolan

Skolinspektionen konstaterar att Stockholms kommun, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen tar emot anmälningar från förskolechefer om angivna kränkningar mot barn, utreder skyndsamt omständigheterna kring de angivna kränkningarna och vidtar i förekommande fall de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling. (6 kap. 10 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att signaler om kränkande behandling anmäls från förskolechefer till huvudmannen.

Skolinspektionens bedömning

Stockholms kommun, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, behöver se till att samtliga signaler om kränkande behandling anmäls till huvudmannen. Det ska vara tydligt för personal, förskolechefer, förvaltningschef och huvudman i vilka lägen och på vilket sätt anmälningsplikten ska fullgöras.

Föreläggande

Förutsättningar för utbildningen i förskolan

Skolinspektionen bedömer att Stockholms kommun, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, brister i arbetet med att ta emot anmälningar från förskolechefer om angivna kränkningar mot barn. Det är otydligt när en anmälan ska göras till huvudmannen och en sällning av vilka ärenden som anmäls dit görs därför av förskolecheferna.

Enligt skollagen är en förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen. Förskolechefen är vidare skyldig att anmäla detta till huvudmannen. I intervju med representanter från förskolepersonalen ger de exempel på fem kränkningar som har anmälts till förskolechef. Exempelvis ett ärende där ett barn kände sig kränkt på grund av bemötandet från andra barn vid ankomst till förskolan på morgonen. Personalen uppger att kränkningarna utretts och åtgärder har vidtagits för att de inte ska återupprepas.

Förskolecheferna uppger i intervju att det från förvaltningen finns en gemensam rutin för ärendegången vid signaler om kränkningar. Rutinen innebär att förskolechefen vid en kränkningssincident ska göra en utredning och en skriftlig handlingsplan kring vilka åtgärder som ska vidtas. Dessa ska skickas till förvaltningen på begäran. Några förskolechefer uppger dock att de endast pratar med förvaltningen om det är något allvarligt som skett. En förskolechef uppger exempelvis att när det gäller kränkning mellan vuxen och barn rapporteras det alltid vidare. När det gäller kränkning mellan barn är det dock svårt att avgöra vad som ska rapporteras till förvaltningen uppger förskolechefen. Skolinspektionen bedömer utifrån vad som framkommit att alla signaler om kränkande behandling inte anmäls till huvudmannen. Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:10) med kommentarer om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling framgår att det inte ska göras någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan den anmäls.

I intervju med ansvariga tjänstemän på förvaltningen uppger de att anmälningar görs från förskolecheferna till förvaltningen via telefonsamtal eller via e-post. Förra året tog de emot en anmälan från förskolechef. Förvaltningen uppger också att de vid tre tillfällen har fått signaler om om kränkande behandling genom att föräldrar anmält det direkt till förvaltningen samt tre anmälningar som har anmälts till Barn- och elevombudet.

Enligt politikerna är det förvaltningen som har hand om de anmälningar om kränkande behandling som sker till huvudman. Politikerna får inte någon rapportering om ärenden. De har exempelvis inte kännedom om de ärenden som vid tillsynstillfället fanns hos Barn- och elevombudet.

Motivering till föreläggande som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller

omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Verksamheten för förskola i Stockholms kommun, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, uppfyller inte de krav som ställs i författningarna. Stockholms kommun, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa den konstaterade bristen.

Utveckling av utbildningen i förskolan

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stockholms kommun, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd uppfyller författningarnas krav inom utveckling av utbildningen i förskolan.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Beslutsfattare

Åsa Lindbäck
Föredragande

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Hässelby-Vällingby stadsdelsområde

Bilaga 1: Fakta om Hässelby-Vällingby stadsdelsområde

Stockholms kommun har delegerat ansvaret för den verksamhet som huvudmannen bedriver för förskola till stadsdelsnämnderna. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd är ansvarig nämnd för Hässelby-Vällingby stadsdelsområdes förskolor.

Stadsdelsförvaltningen är verkställande organ under stadsdelsnämnden och leds av en stadsdelsdirektör. Ansvaret för förskolan ligger på avdelning för förskola som leds av en avdelningschef.

Stadsdelsområdet Hässelby-Vällingby ligger i västra Stockholm och omfattar förskoleenheterna Backlura, Björnboda-Sörgården, Grimsta, Hässelbygård, Loviselund, Maltesholm, Nälsta-Vinsta, Räcksta, Trollboda-Smedshagens och Vällingby.

Hässelby-Vällingby stadsdelsområde har kommunala förskolor som är organiserade i tio resultatenheter. Varje resultatenhet leds av en förskolechef. Sammanlagt finns det 2 600 barn inskrivna i de kommunala förskolorna inom stadsdelsområdet.

Bilaga 2.

Skolinspektionen
Box 23069
104 35 Stockholm

Svar på Skolinspektionens beslut efter tillsyn av förskoleverksamheten i Hässelby-Vällingby, dnr 43-2015:10076

Skolinspektionen har under våren 2016 genomfört tillsyn av förskoleverksamheten i Stockholms kommun. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd uppfyller kraven inom utveckling av utbildningen i förskolan. Däremot bedömer Skolinspektionen att huvudmannen inte uppfyller författningskraven avseende anmälningar om kränkande behandling till huvudmannen. Skolinspektionen förelägger Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd att senast den 26 september redovisa vidtagna åtgärder.

Redovisning av vidtagna åtgärder:

Huvudmannen ska emot anmälningar från förskolechefer om angivna kränkningar mot barn, skyndsamt utreda omständigheterna kring de angivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling enligt 6 kap. 10 § skollagen. För att säkerställa att *samtliga* signaler om kränkande behandling anmäls till huvudmannen har åtgärder vidtagits.

Kompetensutveckling

- Huvudmannen har efter Skolinspektionens beslut informerat alla förskolechefer om anmälningsskyldigheten.
- Den 1 september har Skolinspektionens barn- och elevombud bjudits in till ett möte med förskolechefer och biträdande förskolechefer. Syftet är att ge en fördjupad information om regelverket.
- Arbetet mot kränkande behandling blir huvudtemat på avdelnings planeringsdag i höst.

Skriftliga rutiner och blanketter

- Rutiner för att förebygga, utreda och åtgärda kränkande behandling har tagits fram (bilaga 1). Syftet är att tydliggöra för medarbetare, förskolechefer och huvudman när och på vilket sätt anmälningsplikten ska fullgöras. ’

- Blanketter vid kränkande behandling har upprättats och kommer biläggas samtliga enheters likabehandlingsplaner. Syftet är att öka likvärdigheten mellan förskolenheterna i arbetet mot kränkande behandling (bilaga 2).
- En ansvarsordning för arbetet mot kränkande behandling har upprättats i syfte att tydliggöra vem som gör vad i arbetet mot kränkande behandling. (bilaga 3).

Rutinerna, blanketterna och ansvarsordningen är förankrade hos medarbetare, förskolechefer och huvudman genom information bland annat på chefsmöten, planeringsdagar och arbetsplatsträffar.

Uppföljning

- Avdelningschefens årliga verksamhetsbesök i förskolenheterna kommer fokusera på likabehandling och arbetet mot kränkande behandling.

Bilagor

Bilaga 1: Rutiner för att förebygga, utreda och åtgärda kränkande behandling

Bilaga 2: Blanketter vid kränkande behandling

Bilaga 3: Ansvarsordning för arbetet mot kränkande behandling

På nämndens vägnar,

Birgitta Thulén
Avdelningschef

Bilag 3.

Rutin vid kännedom om kränkande behandling

Förskolor i Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning

Kap 6. 10 § skollagen (2010:800)

En förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn anser sig blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen. En förskolechef som får kännedom om att ett barn anser sig blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att **skyndsamt** utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen krävs för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Hantering av kränkande behandling utifrån ansvarsordningen

Enligt ansvarsordningen i Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning är det förskolechefens uppdrag att **skyndsamt** utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Inkomna ärenden anmäls till stadsdelsnämnden i tertiärrapport 1, 2 samt verksamhetsberättelsen.

Blanketter

Alla blanketter skickas i **original** till utvecklingssekreteraren och registator arkiverar dem på stadsdelsförvaltningens huvudarkiv. Samtliga blanketter ska innehålla ett **diarienummer** som förskolechef får av registator när anmälan registreras.

Blanketten *Anmälan till huvudman vid kännedom om kränkande behandling* skickas till utvecklingssekreteraren **skyndsamt** i samband med händelsen. I akuta fall ska avdelningschef informeras via telefon. Om personal antas kränka barn ska anmälan skyndsamt utredas i samverkan med avdelningschef och HR-funktion.

Blanketterna *Utredning vid kännedom om kränkande behandling*, *Åtgärdsplan vid kränkande behandling, del 1* samt *Åtgärdsplan – uppföljning av kränkande behandling, del 2* skickas in så fort de är klara.

Anmälan till huvudman vid kännedom om kränkande behandling

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Enligt 6 kap. 10 § skollagen (2010:800)

Förskola	Enhet
Namn, barn	Personnummer
Namn, person som gjort anmälan	Datum för händelsen
Anmälan avser: ☐ Kränkning mellan barn ☐ Kränkning av personal*	
*Anmälan ska skyndsamt utredas i samverkan med avdelningschef och HR funktion	

Beskriv händelseförloppet

Berörda

Barn	Personal	Eventuellt andra berörda

Kontaktperson och telefonnummer

Underskrift

Förskolechefens underskrift	Namnförtydligande	Dagens datum
-----------------------------	-------------------	--------------

Utredning vid kännedom om kränkande behandling

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Enligt 6 kap. 10 § skollagen (2010:800)

Utredningsunderlag

	Ja	Nej	Utfört av	Datum	Bilaga
1. Samtal med barn som upplever/upplevt sig vara utsatt	☐	☐			
2. Samtal med den eller de som antas ha utsatt barnet	☐	☐			
3. Samtal med personer som har kännedom om det inträffade	☐	☐			
4. Samtal med vårdnadshavare till barn som antas utsatt	☐	☐			
5. Samtal med vårdnadshavare till den eller de som antas ha utsatt barnet	☐	☐			
6. Övrigt	☐	☐			

Sammanfattning och resultat av utredningen

Har en kränkning ägt rum ☐ Ja ☐ Nej	Om ja, datum då åtgärdsplan upprättats:	
Förekommer barnet i tidigare utredning/ar ☐ Ja ☐ Nej	Om ja, utredningens diarienummer	Datum då utredningen avslutades

Underskrift

Underskrift förskolechef	Namnförtydligande	Datums datum

Åtgärdsplan vid kränkande behandling, del 1

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Enligt 6 kap. 10 § skollagen (2010:800)

Förskola	Enhet
Namn, barn	Personnummer
Namn, ansvarig för uppföljning (förskolechef eller den förskolechef delegerar till)	

Åtgärder

Vad ska göras?	Hur genomförs åtgärderna? När? (ex varje morgon)	Vem på förskolan ansvarar?	Hur följs det upp? När följs det upp?

Beslut

Namn förskolechef	Datum
-------------------	-------

Åtgärdsplan - uppföljning vid kränkande behandling, del 2

Förskola	Enhet
Namn, barn	Personnummer
Namn, ansvarig för uppföljning (förskolechef eller den förskolechef delegerar till)	

Beskrivning av nuläget

Har kränkningen/kränkningarna upphört ☐ Ja ☐ Nej	Om ja, datum då ärendet avslutats:

Underskrift

Underskrift vårdnadshavare 1	Namnförtydligande	Datum
Underskrift vårdnadshavare 2	Namnförtydligande	Datum
Underskrift förskolechef	Namnförtydligande	Datum

Ansvarsordning Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning

Aktivitet	Lagrum	Ansvarig	Kommentar
Upprätta en likabehandlingsplan med en översikt över de åtgärder som behövs för att främja lika rättigheter och möjligheter för de barn som deltar i eller söker till verksamheten, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion, annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning.	3 kap 16 § diskrimineringslagen	Enhetschef	Lämnas årligen till avdelningschef
Varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn.	6 kap 10 § skollagen	Enhetschef	Lämnas årligen till avdelningschef
Vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.	6 kap 7 § skollagen	Enhetschef	
Anmäla kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering.	6 kap 10 § skollagen	Enhetschef	Anmäls skyndsamt till nämnd/huvudmannen
Skyndsamt utreda omständigheter kring uppgivna kränkningar och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen krävs för att förhindra kränkande behandling i framtiden.	6 kap 10 § skollagen 2 kap 7 § diskrimineringslagen	Enhetschef	Anmäls skyndsamt till nämnd/huvudmannen